

Handläggare
Leila Massih
Telefon: 0850809306

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2022-10-27

Detaljplan för Trängkåren 6 och 7 i Marieberg

Svar på remiss

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Stadsbyggnadskontoret har tagit fram ett förslag till detaljplan för fastigheterna Trängkåren 6 & 7, som utgörs av de så kallade "tidningskvarteren" i Marieberg. Syftet med detaljplanen är att utveckla området med i huvudsak fler kontors-, handels- och servicelokaler. Syftet är också att skapa attraktivare och tryggare offentliga rum, mötesplatser, tvärkopplingar och förbättrad orienterbarhet. Planförslaget innehåller höga byggnader på två platser samt en påbyggnad på en befintlig kontorsbyggnad. För att möjliggöra föreslagen utveckling föreslås att tre befintliga byggnader rivs.

Förvaltningen hade hellre sett att planförslaget innefattade bostäder då detta område redan är mycket kontorstät. Enligt förvaltningen hade det varit intressant med en tydligare och mer aktuell analys av behovet av kontor i detta område. Vidare ser förvaltningen att framtiden för Brommas flygplats är osäker och att förutsättningar för bostäder i detta område kan ändras. För att detaljplanen ska bidra till en trygg, trevlig och hållbar stadsdel anser förvaltningen att det är angeläget att det skapas förutsättningar för andra funktioner än kontor att etablera sig i området.

Med tanke på att området är föremål av exploatering av höga hus vill förvaltningen understryka att det är angeläget att skapa ett liv mellan husen och betonar vikten av att människan och den lilla skalan bör stå i centrum när området förtätas. I fortsatt planarbete är det angeläget att fortsätta studera hur den föreslagna bebyggelsen påverkar mikroklimatet samt att åtgärder genomförs för att minska skugg- och vindpåverkan av de höga husen, både för närliggande bostäder och för offentliga platser.

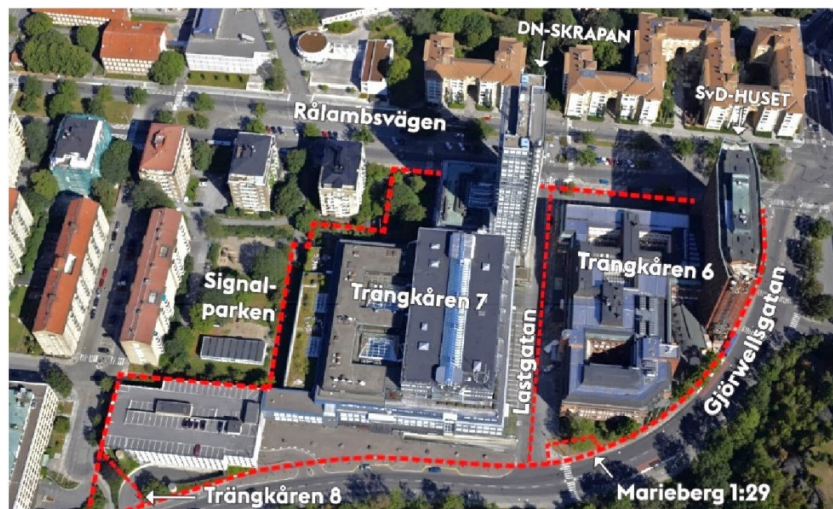
Bakgrund

Stadsbyggnadskontoret har tagit fram ett förslag till detaljplan för fastigheterna Trängkåren 6 & 7 i Marieberg, som utgörs av de så kallade "tidningskvarteren" som ligger mellan Rålambsvägen, Gjørwellsgatan och Signalparken. Bland andra Kungsholmens stadsdelsnämnd har fått detaljplaneförslaget på remiss. Remisstiden pågår från 27 september till 8 november 2022.

Ärendet

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en utveckling av området genom en komplettering med i huvudsak fler kontors-, handels- och servicelokaler. Syftet är också att bidra till utvecklingen av Marieberg genom att tillskapa stadskvaliteter i utemiljön, bidra till mer attraktiva och trygga offentliga rum, mötesplatser, tvärkopplingar och förbättrad orienterbarhet.

Fastigheterna Trängkåren 6 och 7 har i ett tidigare program för hela Marieberg (2012) pekats ut som möjliga platser för högre byggnader. Planarbetet syftar till att pröva lämpligheten av höga byggnader på två platser samt möjligheten till påbyggnad på en befintlig kontorsbyggnad.

Planområdet markerat med röda streck.

Befintliga förhållanden

Fastigheterna Trängkåren 6, 7, 8 och Marieberg 1:29 ingår i planområdet. Planområdet vetter mot de två huvudgatorna Rålambsvägen i norr och Gjørwellsgatan i söder och i öster. Väster om och i direkt anslutning till planområdet ligger Signalparken samt bostadsbebyggelse. Planområdet består till största del av byggnader och hårdgjorda ytor.

Inom planområdet ligger två karaktäristiska byggnader, Dagens Nyheters huvudkontor samt Svenska Dagbladets för detta kontorshus där numera företaget Sweco har sina lokaler. De båda

kvarteren länkas samman av en gata inom kvartersmark som ursprungligen hade funktionen som lastgata för tidningsproduktion.

Bebyggelsen inom planområdet är väl synlig i stadsdelen med sitt centrala läge, de stora kvarteren och den höga skalan. Fastigheterna Trängkåren 6 och 7 är blåklassade enligt Stadsmuseets klassificeringskarta, vilket innebär den högsta kulturhistoriska klassen och att en byggnad/fastighet är av synnerligen stort kulturhistoriskt värde.

Inom planområdet finns ett antal större träd. På stadens mark vid Trängkåren 6 finns en så kallad jätteek (med en stam över en meter i diameter). Området ingår i ett utpekad kärnområde för ek och området runt eken är utpekad som skyddsvärd trädmiljö av länsstyrelsen. Planområdet omfattas inte av något ESBO-område (ekologiskt särskilt betydelsefullt område).

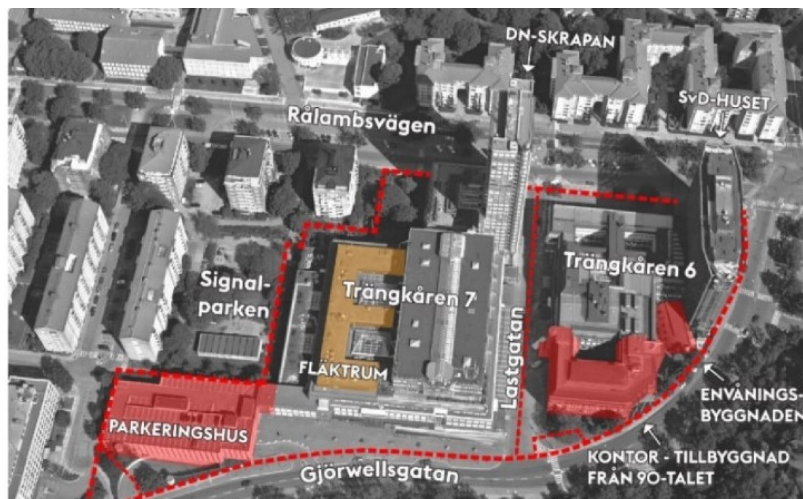
Planområdet omfattas av två riksintressen, riksintresse för kommunikationsanläggning Bromma flygplats och riksintresse för kulturmiljövården för Stockholms innerstad med Djurgården. Det första riksintresset innebär att tillkommande bebyggelse och andra förändringar inte får innebära att kapaciteten på Bromma flygplats riskerar att inskränkas eller att framtida funktion hotas. Det andra riksintresset innebär att områdets kulturhistoriska värden ska bevaras och skyddas från åtgärder som medför påtaglig negativ kulturmiljöpåverkan.

Föreslagen plan

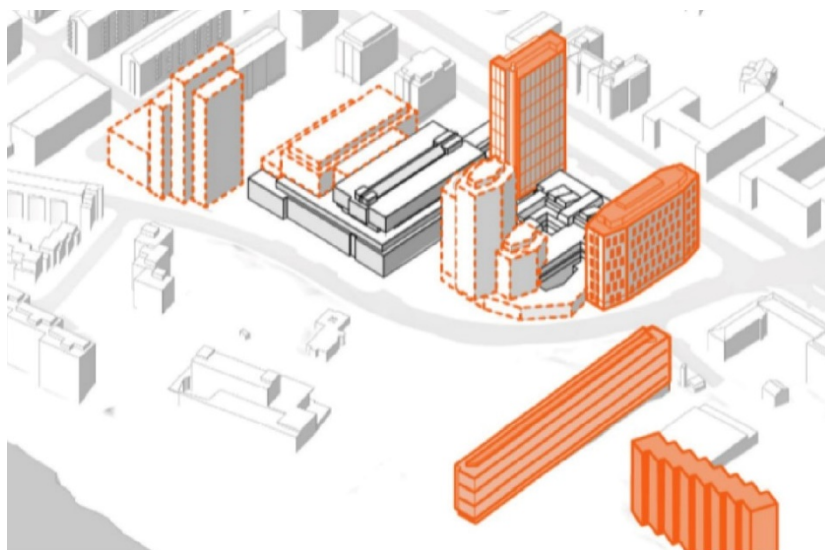
Planförslaget innebär att fastigheterna utvecklas med nya kontor, handel och service, nya stråk och kopplingar, och fler mötesplatser. Ny bebyggelse föreslås i form av högre bebyggelse på två platser (cirka 20 våningar) samt en påbyggnad på en befintlig byggnad. Gjörwellsgatan föreslås omvandlas från karaktär av bak-/genomfartsgata med byggnader med slutna bottenvåningar till levande stadsmiljö med entréer och verksamheter i husens bottenvåningar, och med platser för aktivitet och vistelse. För att möjliggöra denna utveckling föreslås tre byggnader att rivas. Med undantag för de byggnader som rivs får befintlig bebyggelse bestämmelser i föreslagen detaljplan som förbjuder rivning.

För båda fastigheterna medges kontor- och centrumändamål samt verksamheter. Den nya bebyggelsen avses huvudsakligen användas till kontor. Strukturen ger en flexibilitet i att kunna dela in kontorsytan med möjlighet för såväl små som stora företag att etablera sig. I bottenvåningarna finns lokaler med möjlighet att etablera olika verksamheter såsom restauranger, handel, café, co-working, träning eller liknande. Planbestämmelsen centrumändamål

preciserar i vilka delar av fastigheten krav ställs på att publika lokaler ska finnas. Med lokaler för publika ändamål avses sådan kommersiell eller offentlig service som är besöksintensiv och tillgänglig för allmänheten under vedertagna öppettider. Exempel på sådana verksamheter är butiker, caféer, gym eller bibliotek.

Rödmarkerade byggnader föreslås att rivas. På gulmarkerad byggnad finns fläktrum som också föreslås att rivas.

Illustration som visar byggnadernas höjd. Streckade orangefärgade byggnader är tillkommande enligt aktuellt planförslag.

Enligt planförslaget ska nya mötesplatser skapas och befintliga ska utvecklas. Utmed Gjørwellsgatan föreslås en sekvens av platser; Entrétorget, Gjørwellstorget, Ekentorget och det lite större DN-torget. Signalparken får en ny entré mot DN-torget och Gjørwellsgatan. En ny trappa ska koppla samman Signalparken och Skulpturparken/DN-trädgården.

Samtliga varutransporter som idag sker vid Lastgatan flyttas ner i ett underjordiskt garage med in- och utfart vid Gjørwellsgatan.

Lastgatan, idag avsedd för godstrafik och bilparkering omvandlas till en gränd för promenader och viktig mötesplats med utåtriktade verksamheter till exempel uteservering.

Illustrationsplan för detaljplanen. Nya byggnader är orangefärgade. Offentliga rum är gulfärgade.

Bil- och cykelparkering

Ett parkeringshus tas bort, men förslaget möjliggör totalt ca 680 parkeringsplatser i garage och 34 platser som markparkering. Enligt framtagen trafikutredning bedöms en efterfrågan finnas på ytterligare 172 p-platser. Detta behov bedöms av utredningen kunna täckas genom mobilitetsåtgärder, vilket kommer att utredas vidare i nästa skede.

Totalt möjliggörs 982 cykelplatser, varav 828 i cykelgarage och 155 som markparkering. Enligt beräkningar av cykelparkeringsplatser genereras ett behov om totalt cirka 1124 cykelplatser. Enligt denna beräkning saknas därmed drygt 140 platser inom fastigheterna och fördjupade studier behöver göras i kommande skede. På stadens mark kommer ett flertal cykelparkeringar finnas.

Konsekvenser

I planbeskrivningen och bilagor finns omfattande beskrivningar av planförslagets konsekvenser och hur de ska bemötas. Frågor som berörs är bland annat kulturmiljö, stadsbild, naturmiljö, ljus- och vindförhållanden samt riksintresset Bromma flygplats.

Eftersom detaljplaneförslaget innehåller höga hus innebär det att de kommer att vara synliga från många platser i Stockholm och det kommer påverka stadens siluett. I planbeskrivningen framkommer att höga gestaltnings- och utformningskrav kommer att ställas på tillkommande bebyggelse. Förslaget medför även konsekvenser i form av skugga och vind i närmiljön. I nästa skede kommer

föreslagna volymer att bearbetas och utformas med avsikt att minska skuggpåverkan på omgivningen samt för att dämpa vindhastigheterna så att fortsatt god komfort erhålls på allmänna platser.

Detaljplanen innebär att ett antal befintliga träd utmed Gjörwellsgatan (lindar och en blodlönn) tas bort. Ny trädplantering utmed Gjörwellsgatan föreslås istället vilket innebär totalt mer grönska i området. En befintlig värdefull jätteek bevaras och den nya bebyggelsen anpassas för att ge trädet goda livsbetingelser. En ytterligare värdefull ek som finns vid Råambstorget inom fastigheten Trängkåren 6 skyddas i plankartan.

Tidplan för detaljplanen

Start-PM: 11 september 2019

Samråd: 27 september – 8 november 2022

Granskning: Kvartal 4, 2023

Antagande: Kvartal 2, 2024

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden. Ärendet har behandlats av stadsdelsnämndens pensionärsråd, rådet för funktionshinderfrågor samt förvaltningsgruppen. Eventuella synpunkter framgår av respektive protokoll.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ser att föreslagen detaljplan överensstämmer med Stockholms stads översiktsplan och programmet för Marieberg, där det anges att detta är en del av staden som har potential att utvecklas med en variation av bostäder, service, arbetsplatser och förbättrade offentliga rum. Förvaltningen förstår att detaljplaneområdet påverkas av Bromma flygplats och att det medför begränsningar för vad som kan byggas i området, men förvaltningen hade dock hellre sett att planförslaget innefattade bostäder då detta område redan är mycket kontorstätt. Enligt förvaltningen hade det varit intressant med en tydligare och mer aktuell analys av behovet av kontor i detta område, särskilt med tanke på pandemins effekter med ändrade arbetsformer. Vidare ser förvaltningen att framtiden för Brommas flygplats är osäker och att förutsättningar för bostäder i detta område kan ändras.

För att detaljplanen ska bidra till en trygg, trevlig och hållbar stadsdel anser förvaltningen att det är angeläget att det skapas förutsättningar för andra funktioner än kontor att etablera sig i området. Till exempel finns idag en motions- och simhall i det garage som planeras att rivras och den funktionen anser förvaltningen har ett stort värde för denna del av Kungsholmens stadsdelsområde.

Med tanke på att området är föremål för exploatering av höga hus vill förvaltningen understryka behovet av att skapa ett liv mellan husen och betonar vikten av att människan och den lilla skalan bör stå i centrum när området förtätas. I fortsatt planarbete är det angeläget att fortsätta studera hur den föreslagna bebyggelsen påverkar mikroklimatet samt att åtgärder genomförs för att minska skugg- och vindpåverkan av de höga husen, både för närliggande bostäder och för offentliga platser.

Signalparken och gröna kopplingar

Signalparken som ligger strax utanför planområdet rustades nyligen upp av förvaltningen och parken nyinvigdes våren 2021. Parken har en viktig funktion som kvarterspark och är en betydelsefull mötesplats för alla åldrar. Lekplatsen i parken används frekvent av närliggande förskolor och boende i området. Förvaltningen ser med viss oro på den påverkan som den höga bebyggelsen kan ge på vistelsevärdena i parken och anser att en viktig aspekt i fortsatt planarbete är att minska förslagens negativa konsekvenser såsom vindturbulens och skugga. Förvaltningen ser också att Signalparkens betydelse som mötesplats och rekreativt rum kan bli än större om övriga delar av programmet för Marieberg någon gång genomförs.

Förvaltningen anser att det är positivt att det skapas en ny entré till Signalparken via det så kallade DN-torget samt att det skapas en koppling till Skulpturparken inom fastigheten Trängkåren 7. Däremot saknar förvaltningen en tydligare och generösare koppling på andra sidan av det nya höghuset vid Signalparken. Genom att garaget rivs finns nu möjlighet att skapa ett tydligare stråk och en bättre entré även här. Enligt förvaltningen bör volymen på denna byggnad ses över. Förvaltningen anser att stadsutvecklingen i området i större utsträckning ska sträva efter att stärka och utveckla en sammanhängande grönstruktur som kopplar samman grönområdena norr och söder om planområdet.

Avslutningsvis vill förvaltningen lyfta att flera ortofoton, kartor och illustrationer på Signalparken är daterade. På flera bilder syns den förskolebyggnad som tidigare låg i parken men som nu är borttagen. Illustrationen av Signalparken som finns på sidan 47 i planbeskrivningen är en gammal skiss över hur parken var tänkt att gestaltas.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Jan Björinge
t.f. avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Samrådsbrev
2. Plankarta
3. Planbeskrivning

Övriga följande bilagor finns på stadsbyggnadskontorets webbplats
[Bygg- och plantjänsten \(stockholm.se\)](https://www.stockholm.se/Bygg-och-plantjansten):

- Antikvarisk konsekvensbeskrivning, Trängkåren 6 och 7
- Dagvattenutredning, Trängkåren 6 och 7
- Hållbarhetsprogram, Trängkåren 6 och 7
- Kulturmiljöanalys, Trängkåren 6 och 7
- MKB (miljökonsekvensbeskrivning), Trängkåren 6 och 7
- PM Brand och Risk, Trängkåren 6 och 7
- PM Markföroreningar, Trängkåren 6 och 7
- Siktlinjeanalys, Trängkåren 6 och 7
- Siktlinjer ArcGIS komplettering, Trängkåren 6 och 7
- Sol-, skugg- och dagsljusstudie, Trängkåren 6 och 7
- Solstudie komplettering torg och platser, Trängkåren 6 och 7
- SVA (socialt värdeskapandeanalys), Trängkåren 6&7
- Trafikutredning, Trängkåren 6 och 7
- Utredning kring påbyggnad och rivning, Trängkåren 6
- Vindkomfortstudie, Trängkåren 6 och 7
- Visionsros Marieberg, Trängkåren 6 och 7

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, stadsdelsdirektör	2022-10-10
Jan Björinge, t.f. avdelningschef	2022-10-10